

FV regio DILBEEK vzw

NIEUWSBRIEF

Jaargang 16

nummer 7/8

juli/augustus 2021

Familiekunde Vlaanderen regio Dilbeek vzw is een regionale afdeling van Familiekunde Vlaanderen vzw. Ons werkgebied omvat volgende fusiegemeenten: Affligem, Asse, Beersel, Bever, Dilbeek, Drogenbos, Gooik, Galmaarden, Grimbergen, Halle, Herne, Hoeilaart, Kapelle-op-den-Bos, Lennik, Liedekerke, Linkebeek, Londerzeel, Meise, Merchtem, Pepingen, Opwijk, Overijse, Roosdaal, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Ternat, Vilvoorde, Wemmel.

Advies, opleiding, overleg, uitwisseling van ervaring, ontmoeting en samenwerking op het vlak van familiekunde en verwante wetenschappen staan daarbij centraal.

Campagnebeeld Open Monumentendag 2021

Werkten mee aan dit nummer:

Jan Erkelbout

Iedere auteur is verantwoordelijk voor zijn of haar bijdrage.

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Documentatiecentrum	2
Activiteiten	3
Open Monumentendag 2021	4
Schenkingen genealogische documenten	5
Markante personen – De Schepper Alfons	5
Kwartierstaat van De Schepper Alfons	7
Archief Koloniën van Weldadigheid	9
Archiefbank Vlaanderen wordt Archiefpunt	10
Daphnis, nieuwe database	11
Interessante websites	12
Leestip	13
Peizegem een dorp met geschiedenis	13
Schenkingen	14
Vraag en antwoord	14

VOORWOORD

Na anderhalf jaar van inactiviteit hebben we eindelijk zicht op de hervatting van onze activiteiten en kunnen we, vanaf half oktober, onze leeszaal weer volledig openstellen. We hervatten onze maandelijks ledenvergaderingen met het programmeren van de geannuleerde lezingen van vorig jaar. De kalender kan u verderop in deze nieuwsbrief ontdekken. We zullen ons natuurlijk nog moeten houden aan de op dat moment geldende veiligheidsvoorschriften. In dit kader is het belangrijk dat u zich steeds vooraf inschrijft indien u een lezing wilt bijwonen.

DOCUMENTATIECENTRUM

Wegens de opgelegde maatregelen is ons documentatiecentrum tijdelijk enkel op afspraak te bezoeken en is raadpleging van documenten mogelijk.

Afspraak maken kan via mail naar alfons.depester@skynet.be

Onze collectie rouwbrieven en bidprentjes, waarvan u de lijsten vindt op onze website, is volledig ingescand. Ook tijdens de sluiting van ons centrum kan u dus kopies bestellen en verkrijgen. Aanvragen dienen gestuurd naar info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Intussen kan u heel wat zaken terugvinden op onze website.

Neem alvast een kijkje via <http://fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be>

Vanaf half oktober wordt de leeszaal van ons documentatiecentrum weer volledig opengesteld op elke 2^e donderdag van de maand van **18.00 tot 20.00 uur** en elke 4^e zaterdag van de maand van **10.00 tot 12.00 uur**.

En ook op elke 1^e maandag en 3^e maandag van de maand van **14.00 tot 16.00 uur** echter **alleen op voorafgaandelijke afspraak** bij Alfons Depester via e-mail alfons.depester@skynet.be

Openingstijden

maandag 18 oktober 2021 van 14 tot 16 uur (enkel op afspraak)
zaterdag 23 oktober 2021 van 10 tot 12 uur
maandag 1 november 2021 – gesloten
donderdag 11 november 2021 – gesloten
maandag 15 november 2021 van 14 tot 16 uur (enkel op afspraak)
zaterdag 27 november 2021 van 10 tot 12 uur
maandag 6 december 2021 van 14 tot 16 uur (enkel op afspraak)
donderdag 9 december 2021 van 18 tot 20 uur
maandag 20 december 2021 van 14 tot 16 uur (enkel op afspraak)
zaterdag 25 december 2021 – gesloten

Toegang gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet-leden betalen een bijdrage van 2,00 euro.

ACTIVITEITEN

BELANGRIJK BERICHT

Omdat de capaciteit van ons vergaderlokaal beperkt is en omwille van de geldende veiligheidsnormen vragen wij u zich **steeds tijdig vooraf in te schrijven** en uw aanwezigheid te bevestigen. Inschrijven via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be.

Enkel wie zich ingeschreven heeft zal toegang krijgen tot de lezing.

Mocht u, omwille van welke reden ook, toch niet aanwezig kunnen zijn na inschrijving gelieve dit dan ook te laten weten zodat we eventuele personen op de wachtlijst kunnen toelaten.

U dient zich ook steeds aan de op dat moment geldende regels te houden zoals dragen van een mondmasker, afstand houden en ontsmetten van de handen.

* * * * *

Woensdag 8 september 2021 om 20.00 uur brengt Jan Caluwaerts zijn lezing “Het Fonds Houwaert”.

Op ontdekking in de geschriften van J.B. Houwaert

Hoe werd genealogie in de 17de eeuw beoefend? We nemen het voorbeeld van de 17de-eeuwse stadssecretaris en genealoog Jan Baptist Houwaert (+1688), hij liet vele nota's na die ook voor genealogen van de 21ste eeuw van bijzonder belang zijn en - zoals soms verondersteld wordt - lang niet alleen op Brusselse en adellijke families betrekking hebben. Jan Caluwaerts maakt vrijwel dagelijks dankbaar gebruik van het werk van deze wonderlijke voorganger. Een correcte interpretatie en vlot gebruik van de handschriften van Houwaert vraagt wat ervaring. Bij deze lezing ziet u voorbeelden uit de verschillende rubrieken van het fonds en krijgt u heel wat praktische tips. De aanwezigen bekomen daarenboven een herziene index van het "fonds Houwaert".

Locatie: Ontmoetingscentrum Westrand, Kamerijklaan, 1700 Dilbeek.

Toegang gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet-leden betalen een bijdrage van 5,00 euro.

Woensdag 13 oktober 2021 om 20.00 uur brengt Jean Dewaerheid zijn lezing “Napoleon 200 jaar later. Gevolgen van zijn beleid in onze regio”.

Deze lezing over Napoleon Bonaparte behandelt de carrière van Napoleon en de gevolgen van zijn beleid voor onze gewesten. De PowerPoint is gebaseerd op een frame van bijzondere postzegels met afbeeldingen van Napoleon en op de bekende schilderijen van onder andere David, Gros en Ingres. Een originele ondersteuning waarin Napoleon niet alleen vanuit de positieve kant behandeld wordt (wetboeken, oprichten van een degelijk onderwijsnet, moderne administratie, ...), maar die eveneens de donkere kant van de heerschappij belicht (dictatuur, conscriptie, verfransing, afschaffen van persvrijheid, ...).

Locatie: Ontmoetingscentrum Westrand, Kamerijklaan, 1700 Dilbeek.

Toegang gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet-leden betalen een bijdrage van 5,00 euro.

Woensdag 10 november 2021 om 20.00 uur brengt Claude Ghekiere ons zijn lezing “Van Mozes tot ..., Vondelingen in elk tijdperk”

Kinderen te vondeling leggen is een primitieve vorm van gezinsplanning die over gans Europa voorkwam, en sporadisch nog voorkomt. Het is vooral een stedelijk verschijnsel. De oudst gekende is Mozes.

Tijdens de Franse Republiek werd het in de gebieden onder Frans bewind verplicht om vondelingregisters bij te houden. Daardoor zijn er gegevens over de vondelingen beschikbaar in veel van de grotere steden in Zuid- en West-Europa.

Deze gegevens zijn zo waardevol omdat ze een stuk geschiedenis laten zien van de armste bevolkingsgroepen die meestal zelf nauwelijks geschreven sporen nalaten.

Wat waren de drijfveren om een kind te vondeling te leggen? Was er een reglementering? Waar werden de kinderen te vondeling gelegd? Hoe kwamen ze aan hun naam? Hadden ze overlevingskansen? Was er een controle door de overheid? Waar werden ze geplaatst?

In een laatste deel komt het leven van ene Christine Gora, zelf vondelinge en opgevoed in onze omgeving, aan bod. En hoe zat dat met die tweeling-vondeling? Mooie verhalen, zult u zeggen, maar anderzijds een beetje triest...

Voorstelling met PowerPoint-presentatie.

Locatie: Auditorium, Kasteel La Motte, Lumbeekstraat 20, 1700 Sint-Ulriks-Kapelle.

Toegang gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet-leden betalen een bijdrage van 5,00 euro.

In samenwerking met Davidsfonds Dilbeek-Wolsem.

Vrijdag 10 december 2021 om 17.00 uur academische zitting naar aanleiding van 30 jaar FV regio Dilbeek vzw.

Locatie: Feestzaal van het Ontmoetingscentrum Westrand, Kamerijklaan, 1700 Dilbeek
Het volledige programma wordt kenbaar gemaakt in een volgende nieuwsbrief.

OPEN MONUMENTEDAG 2021 – SINT-MARTENS-BODEGEM

Zondag 12 september is het weer zover: dan organiseert Dilbeek Open Monumentendag! Dit jaar verkennen we het centrum van Sint-Martens-Bodegem en alle erfgoedpareltjes daar aanwezig.

Sint-Martens-Bodegem is een onuitputtelijke bron van verhalen uit de tijd van toen. Ontdek er meer over Huis Storms, Hoeve Appelmans, tal van andere monumenten en hun bewoners. Gegidste wandelingen leiden je doorheen het centrum. Maar ook op eigen tempo, met behulp van informatieborden en bewegwijzering, kan je er een duik nemen in het verleden.

Waar: Centrum Sint-Martens-Bodegem, infostand op het Dorpsplein

Wanneer: zondag 12 september 2021

Hoe laat: van 10u tot 18u

Prijs: gratis

Meer info: www.westrand.be/openmonumentendag

Open Monumentendag is een samenwerking van de gemeente Dilbeek, heemkring Bodeghave, heemkring BKW, Familiekunde Vlaanderen regio Dilbeek vzw, Tramsite Schepdaal en talrijke waardevolle erfgoedvrijwilligers.

Met Familiekunde Vlaanderen regio Dilbeek vzw hebben wij de kwartierstaten opgemaakt van de bewoners van de monumenten die in de kijker worden gezet. De uitgewerkte kwartierstaten zullen ter plaatse te bekijken zijn.

SCHENKINGEN GENEALOGISCHE DOCUMENTEN

Schenken van genealogische documenten, zoals rouwbrieven, bidprentjes, stambomen, familieboeken, kwartierstaten, heemkundige werken, worden door Familiekunde regio Dilbeek met dank aanvaard. Bij ons krijgt u de gemoedsrust dat uw verzameling voor altijd veilig bewaard blijft en dat ze opgenomen wordt in onze catalogus. Ze kan geconsulteerd worden door alle geïnteresseerden en belandt niet in de krochten van een verzamelaar of in het kraam van een opkoper.

DE SCHEPPER ALFONS

Reeks “Markante personen”
De Schepper Alfons (1893-1958)

Op de gemeentelijke begraafplaats van Dilbeek wordt ieder jaar een sobere plechtigheid gehouden ter nagedachtenis van Alfons De Schepper.

Maar wie was deze man? We duiken even in de geschiedenis.

Begin augustus 1914 gaven talloze jonge Vlaamse mannen enthousiast gehoor aan de koninklijke oproep: “Vlamingen, gedenk de slag der Gulden Sporen!” en gingen zich aanmelden bij het leger om het land te verdedigen.

Ook Zevenekenaar Alfons De Schepper, later ook bekend als kunstschilder. Hij was één van de tien frontsoldaten die begin 1918 omwille van zijn Vlaamsgezindheid tegenover zijn oversten naar de ‘Service d’Arrière’ werd gemuteerd. Hij kwam er terecht in een houthakkerspeloton in het Noord-Franse departement Orne om daar onmenselijk zware dwangarbeid te verrichten. Hij stond gekend als een stevige flamingant in zijn eenheid, koppig vasthoudend aan het elementaire recht om Nederlands te spreken en in het Nederlands bevolen te worden.

Hij hekelde ook regelmatig in zijn geschriften de Fransdolle militaire overheid voor hun hautaine houding. Dat was ook de reden van zijn vonnis. Begin 1918 kreeg hij op zijn militair paspoort de stempel “douteux au point de vue patriotique”. Wat zoveel betekent als:”twijfelachtig vanuit een patriottisch oogpunt”. Gedurende anderhalf jaar moest hij aan de Orne , samen met negen lotgenoten, in weer en wind bomen rooien, dag in dag uit, slecht gehuisvest en slecht gevoed. Onder toezicht van bejaarde gendarmes moesten de tien er bomen vellen van zowel de plaatselijke bosontginners als leveranciers van het Belgische leger.

Pol Eoornerts Pieter Dox Pol Davidts Ward Hermans Frans van Nijvel K. de Schepper
Clement Ledagen Maurits Goerardijn Lode Beets Alfons de Schepper

DE VLAAMSCHE HOUTHAKKERS
Uitgave van N. V. « Ons Vaderland »

De straf was een maatregel van de militaire overheid, waartegen geen verhaal mogelijk was. De tien Vlamingen gingen later de geschiedenis in als ‘De houthakkers aan de Orne’, en werden na de Eerste Wereldoorlog als de symbolische slachtoffers van de Belgische kwade trouw beschouwd. In verschillende wetenschappelijke publicaties valt de naam van De Schepper samen met negen andere collega’s-frontsoldaten en dat vanwege hun Vlaamsgezindheid aan het front. Na zijn vrijlating engageerde hij zich bij de Vlaamse Oud-

Strijders (VOS). Hij overleed in in Dilbeek in 1958 en werd daar begraven tussen de andere oudstrijders.

Bronnen:

Belg.be, Het nieuws anders bekeken, Intieme herdenking Alfons De Schepper, 11/11/2018

Samengesteld door Gilbert Buyst

KWARTIERSTAAT DE SCHEPPER PETRUS ALFONS

Kwartierstaat van De Schepper Petrus Alphonse

Generatie 1

1. **De Schepper Petrus Alphonse**

° Lokeren, 09/11/1893 (*akte 633*)

= Zeveneken, 10/11/1893 (*doopregister Zeveneken 1796-1915*)

+ Dilbeek, 1958 *

zoon van Benedictus (zie 2) en Derweduwen Maria Stephania (zie 3)

* *begraven op het ereperk der soldaten, gemeentelijke begraafplaats Dilbeek*
x Schaarbeek, 02/02/1921 (*doopregister Zeveneken 1796-1915*) met

De Clercq Amelia

Generatie 2 – Ouders

2. **De Schepper Benedictus**, wever

° Zeveneken, 30/06/1865 (*akte 26*)

+

zoon van Petrus Franciscus (zie 4) en Vereecken Maria (zie 5)

x Zeveneken, 14/09/1892 (*akte 15*) met

3. **Derweduwen Maria Stephania**, huishoudster

° Zeveneken, 30/09/1861 (*akte 45*)

+

dochter van Seraphinus (zie 6) en Janssen Sophia (zie 7)

Generatie 3 – Grootouders

4. **De Schepper Petrus Franciscus**, wever katoenstoffen, gazetverkoper

° Lokeren, 03/06/1833 (*akte 232*)

+ Zeveneken, 14/12/1909 (*akte 50*)

zoon van Ferdinand (zie 8) en Buyle Isabella (zie 9)

x Lokeren, 18/05/1864 (*akte 50*) met

5. **Vereecken Maria**,

° Lokeren, 20/07/1843 (*akte 326*)

+ Zeveneken, 14/07/1905 (*akte 30*)

dochter van Seraphinus (zie 10) en De Wilde Euphemia (zie 11)

6. **Derweduwen Seraphinus**, wever

° Zeveneken, 04/01/1828 (*akte 2*)

+ Zaffelare, 02/10/1903 (*akte 60*)

zoon van Petrus Francies (zie 12) en De Waele Isabella Theresia (zie 13)
x met

7. Janssen Sophia,

° Kalken, 30/09/1834 (*akte 120*)
+ Zaffelare, 1912 (*tienjarige tafel akte 50*)
dochter van Pieter (zie 14) en Persijn Francisca (zie 15)

Generatie 4 – Overgrootouders

8. De Schepper Ferdinandus, wever, Ridder van het legioen van Eer van Frankrijk *

° Eksaarde, ca 1789 (70 jaar bij overlijden)
+ Zeveneken, 05/10/1859 (*akte 47*)
zoon van Balduinus (zie 16) en Bogaert Coleta (zie 17)
x met

9. Buyle Isabella, kleermaakster

° Lokeren, ca 1796 (49 jaar bij overlijden)
+ Lokeren, 12/08/1845 (*akte 281*)
dochter van Ferdinandus en Bex Joanna Maria, beiden + Zeveneken

** De nationale orde van het Legioen van eer (in het Frans Ordre national de la Légion d'honneur) is de bekendste en belangrijkste Franse onderscheiding. Het werd in 1804 opgericht door de Franse keizer Napoleón I. Het wordt verleend aan mannen en vrouwen, zowel Frans als buitenlands, voor buitengewone verdiensten die op civiel of militair gebied in dat land zijn verricht.*

10. Vereecken Seraphinus, wever

° Zeveneken, ca 1791
+ Lokeren,
x met

11. De Wilde Euphemia,

° Lokeren,
+ Lokeren,

12. Derweduwen Petrus Francies, landman

° Eksaarde, ca 1798
+ Zeveneken, 20/02/1877 (*akte 7*)
zoon van Elisius (+ Eksaerde) en Van Doorselaere Joanna Catharina (+ Zeveneken)
x met

13. De Waele Isabella Theresia, landbouwster

° Lokeren, 04/04/1799 (15 germinal an 7) (*akte blad 140v*)
+ Zeveneken, 01/10/1880 (*akte 37*)
dochter van Silvester en Blanckaert Anna (beiden + Lokeren)

14. Janssen Pieter, bierbrouwer

° Wetteren, 09/04/1799 (20 germinal an 7) (*akte F165*)
+ Kalken, 25/04/1877 (*akte 32*)
zoon van Theodorus en De Geest Anna Caharina (beiden + Kalken)
x1 Kalken, 07/04/1823 met Eeckman Anna Maria (+ 1825) (*akte 8*)
x2 Kalken, 07/11/1827 (*akte 23*) * met

15. Persijn Francisca,

° Kalken, 02/12/1798 (12 frimaire an 7) (*akte F140*)

- + Kalken, 26/08/1841 (akte 96)
dochter van Adriaen en Haentjes Maria Theresia
* Pieter huwde nog een derde maal te Lokeren, 13/11/1844 met De Caluwé Victoria (+ 1874)

Generatie 5 – Betovergrootouders

16. De Schepper Balduinus,

+ Lokeren,
x Lokeren, 07/01/1783 met

17. Bogaert Coleta, spinster

° Zeveneken, 29/03/1760
+ Lokeren, 07/02/1829 (akte 66)
dochter van Laurentius en Van Bastelaer Maria Magdalena

18. Buyle Ferdinandus,

+ Zeveneken,
x met

19. Bex Joanna Maria

+ Zeveneken,

Bronnen:

Rijksarchief, Burgerlijke Stand en Parochieregisters

Familysearch, Burgerlijke Stand en Parochieregisters

Dopen uit de PR van Zeveneken 1796-1915, I. Burggraeve & R. Van Herrewege

Samengesteld door Gilbert Buyst

ARCHIEF KOLONIËN VAN WELDADIGHEID

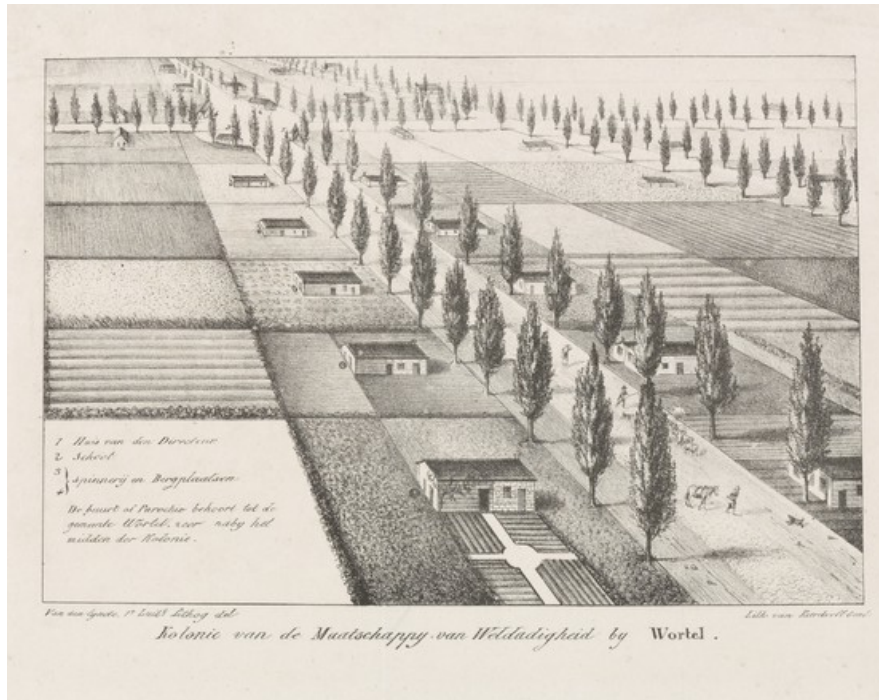
Archief over de onderkant van de maatschappij

In elke familiegeschiedenis vinden we wel een tak die het financieel en moreel zeer moeilijk had. Deze personen komen terug tot leven in de archieven van het gerecht, van gevangnissen of tuchthuizen. In haar boek 'De genen van mijn vader' schrijft Martine Letterie over de miserie van het hele voorgeslacht langs vaderskant. Haar familiegeschiedenis is daarmee een overzicht geworden van armoedebestrijding in Nederland.

Zo schrijft ze ook over de **Koloniën van Weldadigheid** in het begin van de 19de eeuw. In deze kunstmatig opgerichte dorpen werden mensen en gezinnen geplaatst om hun leven weer op de rails te krijgen. Je had vrije Koloniën en onvrije Koloniën. In de ene woonden gezinnen die ook vrij waren om de instelling weer te verlaten. In de onvrije koloniën werden individuen gedwongen geplaatst. Meestal gaat het om bedelaars en landlopers die toen automatisch als criminelen werden beschouwd.

Deze Koloniën waren een initiatief van de adel en de hoge burgerij ten tijde van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden (1815-1830). Er worden er zeven opgericht, vijf in Nederland en twee in het huidige België: **Wortel als vrije kolonie en Merksplas als onvrije kolonie.**

Eigenaardig: na de Belgische revolutie in 1830 is het nieuw Belgisch bestuur niet geïnteresseerd in armoedebestrijding en de twee kolonies blijven nog tot 1870 onder Nederlands bestuur.

In Wortel en Merksem zullen vele tienduizenden mensen verblijven. Onlangs werd een bestand van 55000 personen online raadpleegbaar op de website.

<https://www.kolonie57.be/genealogy/persons>

Je kan zoeken op familienaam of op gemeente. Het gaat over een ongelooflijke hoeveelheid gegevens. Voor een dorp als Schepdaal vind je al 68 inschrijvingen. En dan zijn alleen de gegevens ouder dan 100 jaar opgenomen. Voor recent materiaal is het nog even wachten. Ook de partners komen tevoorschijn in een zoekopdracht.

Naast de uitgetikte gegevens zijn ook dikwijls het gescande originele documenten links onderaan zichtbaar en op te slaan. Lees deze zeker, want niet alles werd overgenomen in uitgetikte vorm.

En wie nog meer wil vernemen, moet naar het Rijksarchief in Antwerpen. Van elke 'landloper' is een heel dossier bewaard dat ook ter inzage is.

Als kers op de taart kan je de domeinen ook nog gaan bezoeken.

Jan Erkelbout

ARCHIEFBANK VLAANDEREN WORDT ARCHIEFPUNT

Archiefpunt is de nieuwe naam van Archiefbank Vlaanderen en het gevolg van een grondige vernieuwingsoperatie die onze organisatie de voorbije jaren doormaakte. De transitie leidde niet enkel tot een nieuwe naam en huisstijl. Ook de reorganisatie van de interne werking, de bredere inbedding in de archiefsector en de modernisering van de digitale infrastructuur staan hoog op de agenda.

Het samenwerkingsverband rond Archiefpunt werd gevoelig verbreed en bestaat nu uit negen culturele archiefinstellingen: ADVN-Archief voor Nationale Bewegingen, Amsab-Instituut voor Sociale Geschiedenis, AMVB-Archief en Museum voor het Vlaams leven te Brussel, CAVA-Centrum voor Academische en Vrijzinnige Archieven, KADOC-Documentatie- en Onderzoekscentrum voor Religie, Cultuur en Samenleving-KU Leuven, Letterenhuis, Liberas-Centrum voor de Geschiedenis van het Vrije Denken en Handelen, Rijksarchieven

Vlaanderen en VAI-Vlaams Architectuurinstituut. Met deze ploeg werden de missie en visie van Archiefpunt herdacht en nieuwe statuten uitgeschreven. Het transitietraject had ook invloed op het bestuur. Het bestuursorgaan en de algemene vergadering werden verruimd met nieuwe experts na een open oproep die breed werd verspreid.

Wil je meer weten over onze ambities en hoe we je kunnen helpen?

<https://archiefpunt.be/node/804>

Bron: www.archiefpunt.be

DAPHNIS – NIEUWE DATABASE

Daphnis, de nieuwe database van de fiscale ressorten, is online

Een nieuw ontwikkeld zoekinstrument, het resultaat van 13 jaar teamwerk, biedt nieuwe onderzoeksmogelijkheden voor archieven met betrekking tot fiscaliteit. De Daphnis-database brengt de talrijke territoriale en functionele wijzigingen in de bevoegdheden van de externe diensten van de FOD Financiën in kaart. Meer dan 16 strekkende kilometer archief is de afgelopen jaren overgebracht van de FOD Financiën naar het Rijksarchief, waarvan een belangrijk deel afkomstig van de voormalige hypotheek- en registratiekantoren.

De registers van de Patrimoniumdocumentatie bevatten een schat aan informatie over bezitsstructuren, stadsontwikkeling, evoluties op de vastgoedmarkt en veel meer, maar ze vragen wat heuristische oefening om er wegwijs in te geraken. Elke opzoeking begint met het achterhalen van het kantoor dat bevoegd was voor de registratie of overschrijving van een akte. Dat kantoor is afhankelijk van de gemeente, en elke gemeente behoorde tot het ambtsgebied of ressort van een bepaald registratie- en/of domeinkantoor, hypotheekkantoor etc. De ambtsgebieden werden doorheen de tijd aangepast in functie van een betere dienstverlening. Het bevoegde kantoor hangt dus ook af van de datum van de akte. En dan zijn er nog de gemeentelijke fusies, die soms op de grens van twee fiscale ressorten gebeurden... De nood aan een handig en compleet overzicht van de ambtsgebieden drong zich op.

Een werk van lange adem

De eerste stappen in die richting werden in 2008 gezet. Pieter De Reu legde toen al de basis van een databank van de ressorten van de registratiekantoren. Op basis van het gemeenterepertoire van Sven Vrielinck (UGent), identificeerde hij de meer dan 3.000 gemeenten die het Belgische grondgebied ooit telde, en begon met het aanduiden van de respectievelijk bevoegde kantoren voor elke gemeente. Dit titanenwerk, dat kaderde in het project 'Onroerende informatie gebundeld', moest beperkt worden tot de periode tot 1900 voor Brussel, tot 1950 voor Wallonië en tot 1963 voor Vlaanderen.

Vanaf 2018 groeide het idee om de database van De Reu uit te breiden in de tijd, tot het heden, en in de breedte, met de ambtsgebieden van de voormalige hypotheekkantoren en aankoopcomités. De Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie (AAPD), die regelmatig informatie uit de registers nodig heeft voor eigen rekening of externen, zoals notarissen, zette financieel haar schouders onder het nieuwe project.

Een unieke samenwerking

Een wetenschappelijk medewerker (Bieke Nouws) werd aangeworven op 1 mei 2020 voor de inhoudelijke aanvulling van de databank, ondersteund door een team van vakspecialisten en een stuurgroep van de FOD Financiën. Marij Preneel, coördinator van SATURN, trok het geheel. Op vijftien maanden tijd werd de databank uitgebreid met zo'n 45.500 records. Op voorstel van de Rijksarchieven in de provincies werden ook de ressorten van de ontvangkantoren der domeinen, de gespecialiseerde kantoren voor onderhandse akten en erfenisaangiften en de gewestelijke directies van de registratie in de databank opgenomen.

Dankzij de collega's van ADev werden er grote stappen gezet op vlak van gebruiksvriendelijkheid. Zij ontwierpen een zoekrobot om de database met een eenvoudige zoekopdracht te kunnen raadplegen. De website waarin de zoekrobot geïntegreerd werd, is te vinden op <https://daphnis.arch.be>.

Opzoeken in de archieven van de fiscale buitendiensten blijven uitdagend, omwille van de verschillende wijzen waarop kantoren met hun archieven zijn omgegaan, bijvoorbeeld bij de afschaffing van het kantoor of een ressortwijziging. Soms werden registers overgedragen aan hun rechtsopvolger, soms niet, soms deels... Maar dankzij Daphnis is de eerste stap in het proces kinderspel geworden.

De database fiscale ressorten is daardoor een belangrijk hulpmiddel in de promotie en valorisatie van de archieven van wat vandaag gegroepeerd wordt onder de noemer Patrimoniumdocumentatie.

Hier kan je de database raadplegen! <https://daphnis.arch.be/search/>

Lees- en kijktips

Hoe kwam de Daphnis-database tot stand en hoe kan je ze gebruiken voor opzoeken/onderzoek?

Ontdek het in deze video! <https://www.youtube.com/watch?v=6O7-eawP8J4>

Bron: Rijksarchief, Nieuwsberichten, 28/07/2021

INTERESSANTE WEBSITES

Lijst met Latijnse benamingen van Franse steden

Een alfabetische lijst met de Latijnse benaming en een alfabetische lijst met de Franse benaming van steden en locaties uit de oudheid en de Middeleeuwen zoals ze voorkomen in historische documenten.

https://fr.wikipedia.org/wiki/Liste_des_noms_latins_des_villes_fran%C3%A7aises#F

LEESTIP

In haar voetsporen – Op zoek naar onze voormoeders.

Familiegeschiedenis wordt nog vaak geschreven vanuit een mannelijk standpunt; vrouwen spelen hierin meestal slechts een bijrol. De vrouwelijke variant van een voorvader – ‘voormoeder’ – veroverde pas sinds kort een plaats in het woordenboek. Toch bestaan er voldoende bronnen om het leven van onze voormoeders te reconstrueren: familie verhalen, archiefdocumenten, erfstukken, DNA ... Als bewijs nemen we je mee op onze zoektocht naar enkele gewone voormoeders, die allen op hun eigen manier juist buitengewoon blijken te zijn. We vertrekken met enkel een foto van een missiezuster zonder naam, een volksverhaal over een vermeende heks, of een vage herinnering aan een tante die kant verkocht tijdens de Eerste Wereldoorlog. Samen met hun nakomelingen trekken we naar het archief, en reconstrueren zo hun boeiende levensverhalen. Wil je zelf op zoek gaan naar je eigen voormoeders? In dit boek delen we talloze tips voor startende en ervaren genealogen, voor een inspirerende duik in je vrouwelijke familiegeschiedenis. Maite De Beukeleer is historica en vooral geïnteresseerd in de kleine geschiedenis van alledag. Maarten Larmuseau is genetisch genealoog en doet academisch onderzoek naar stambomen en DNA. Voor dit boek duiken ze samen in de archieven op zoek naar sporen van voormoeders. Ze worden hierin bijgestaan door historica Lise Hellemans. Meer info? <https://bol.com/be/nl/p/in-haar-voetsporen/9300000016761691/>

PEIZEGEM EEN DORP MET GESCHIEDENIS

Heemkring Soetendaelle stelt voor :
PEIZEGEM een dorp met geschiedenis

In een omvangrijk werk van 332 bladzijden met heel veel foto's vertelt Herman over de Frank Penso en wandelt hij langs straten en wijken om zo de vroege geschiedenis van het dorp te achterhalen. Er wordt flink wat aandacht gegeven aan de stichting van de parochie en de verdere evolutie ervan. Het leven in het dorp tijdens de 20 ste en 21 ste eeuw komt in dit boek ruim aan bod en het Peizegemse sociale en culturele leven krijgt een voorname plaats.

De auteur : Herman Larivière (°1941), geboren getogen Peizegemnaar was reeds betrokken bij de publicatie van de brochure Parochie Peizegem 1871 – 1971. Sindsdien heeft de geschiedenis van zijn dorp hem niet meer losgelaten. In 2021 is het 150 jaar geleden dat Merchtem-ten-Bosch gesticht werd. De herdenking van dit feit was de aanleiding tot het schrijven van dit boek

Het boek verschijnt op 24 september 2021 en kan die dag afgehaald worden in de parochiezaal van Peizegem.

Voorintekening kan op volgende wijze :

- via het webformulier op www.peizegem.be en storting van 25 euro per boek op rekening BE74 4365 0748 9107 van heemkring Soetendaelle met vermelding van 'Peizegem' gevolgd door naam en voornaam.

- ofwel contante betaling van 25 euro per boek op volgende inschrijvingsmomenten :
- zondag 8.8.2021 tussen 10 u 30' en 12 u in 'Ons Parochiehuis' te Peizegem
- dinsdag 3.8.201 en/of dinsdag 10.8.2021 tussen 14 en 17 uur in het ADB-huis, Reedijk 1 te Merchtem.

Uiterste datum van voorinschrijving en betaling is 15 augustus 2021. Later zal het boek aan 30 euro verkocht worden.

Info : www.peizegem.be – boek@peizegem.be – tel. 052370094
Hedwig Vertonghen

Ingezonden door Hedwig Vertonghen, Heemkring Soetendaelle

SCHENKINGEN

Schenken zoals genealogische documenten, rouwbrieven, bidprentjes, stambomen, allerlei boeken, familieboeken, enz... blijven welkom in ons documentatiecentrum!

Rouwbrieven/bidprentjes

Ignia Paternoster (Dilbeek), familie Roels (Dilbeek), Krista Coene (Dilbeek)

Boeken/tijdschriften/documenten

Roland Vermeiren (Groot-Bijgaarden)

VRAAG EN ANTWOORD

Antwoorden en nieuwe vragen altijd sturen naar volgend mailadres:

info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Uw antwoord wordt dan overgemaakt aan de vraagsteller en gepubliceerd in de eerstvolgende nieuwsbrief.

Publicatie: Gilbert Buyst, Snikbergstraat 46 – 1700 Dilbeek

Redactie: gilbert.buyst@skynet.be

Voorzitter: Alfons Depester

e-mail: info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

website: <http://fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be>

Zetel: Kleinekapellaan, 66 te 1700 Dilbeek

[Volg ons op](#)

